

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Öğrencilere kelime öğretimi stratejilerini, yöntem ve teknikleri kavratıp kelime öğretimi konusunda genel bir bakış kazandırmak.

Dersin İçeriği

Bir bilim dalı olarak “Kelime Bilgisi”nin kapsamı, çalışma alanı, diğer bilimlerle ilişkisi, kelime ve kelimedeki yapı, kök ve ek bilgisi, yapı bakımından kelime türleri, anlam bakımından kelimeler, kelimeler arasındaki anlam ilişkileri, ikilemeler, yansımalar, atasözleri, deyimler, dolaylama, isim kavramı ve isim çeşitleri, zamir kavramı ve zamir çeşitleri, zarf kavramı ve zarf çeşitleri, edat kavramı ve edat çeşitleri, fiil kavramı ve fiillerin sınıflandırılması, fiilde kip ve kişi kavramı, yardımcı fiil kategorisi.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Leyla Karahan, Türkçenin Söz Dizimi, Akçağ yayınları, Ankara 1995

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Düzenli konu tekrarı yapmak ve benzer örnekleri çözümlmek.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Düzenli konu tekrarı yapmak ve benzer örnekleri çözümlmek.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dr. Öğr. Üyesi Ali Fuat ALTUNTAŞ

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Ali Fuat Altuntaş Dr. Öğr. Üyesi Nuray Demir Öztürk

Program Çıktısı

- Ortaöğretimden getirilen Türkiye Türkçesinin kelime bilgisiyle ilgili bilgileri akademik bakış açısıyla yeniden değerlendirebilme ve geliştirebilme birikimi kazanmak.
- Türk Dilinin leksik özelliklerini ana hatlarıyla kavrayarak Türk Dilinin dünya dilleri içindeki yerini, farklılıklarını ve üstünlüklerini görebilmek, onlarla karşılaştırabilme becerisi kazanmak.
- Türkiye Türkçesi özelinde Türk dilinin kelime yapısını ve kelime yapım yollarını ve kavramak.
- Türkiye Türkçesinde kelimelerin anlam özelliklerini (gerçek, mecaz, yan, deyim, terim, argo, soyut, somut, genel ve özel anlam) kavramak. Türkiye Türkçesinde kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini (eş anlamlılık, yakın anlamlılık, zıt anlamlılık, eş seslilik, çokanlamlılık, anlam genişlemesi, anlam daralması, anlam iyileşmesi, anlam kötüleşmesi, güzel adlandırma) kavrayarak dil bilgisi birikimini geliştirmek.
- İsim, zamir, sıfat, zarf, edat, fiil kavramlarını öğrenerek Türkiye Türkçesinde anlama ve yazma becerisini, dil kullanımını geliştirmek.
- Türkiye Türkçesi Kelime Bilgisi üzerine edindiği bilgileri Türk dilinin diğer lehçelerini öğrenirken kullanma yeteneği kazanmak.
- Türkçedeki kök-ek yapısını analiz eder.
- Sözcük türlerini (isim, sıfat, fiil, zarf, edat, bağlaç, ünlem vs) tanımlar ve örneklendirir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Kelime bilgisi nedir? * Kelime / sözcük farkı, lexicon kavramı * Kök, ek, gövde kavramlarının tanıtımı	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
2	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Kök ve gövde kavramı * Çekim ekleri vs yapım ekleri * Eklerin sınıflaması, ek çeşitleri	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
3	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* İsimdeki özellikler * Sıfatların görevi * Zarflar ve nitelikleri * Örnek cümle / metin analizleri	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
4	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* İsimdeki özellikler * Sıfatların görevi * Zarflar ve nitelikleri * Örnek cümle / metin analizleri	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
5	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Fiil çekimi ve yapı * Edatlar, bağlaçlar, zamirler, ünlemler * Sınır halleri, geçişli/geçişsiz fiiller	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
6	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Fiil çekimi ve yapı * Edatlar, bağlaçlar, zamirler, ünlemler * Sınır halleri, geçişli/geçişsiz fiiller	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
7	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Köken / çağrışım ilişkileri * Türetme yoluyla anlam ilişkileri * Bileşik / birleşik sözcükler	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
8	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Köken / çağrışım ilişkileri * Türetme yoluyla anlam ilişkileri * Bileşik / birleşik sözcükler	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
9	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Mecaz kullanımı, anlam kaymaları * Metafor, metonimi, mecaz ~ gerçek ilişki * Metin örneklerinde inceleme	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
10	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Kelime öğretim kuramları * Söz varlığı geliştirme yöntemleri (özellik haritaları, semantik haritalar, kartlar vs) * Uygulamalı etkinlik tasarımı	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
11	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Kelime öğretim kuramları * Söz varlığı geliştirme yöntemleri (özellik haritaları, semantik haritalar, kartlar vs) * Uygulamalı etkinlik tasarımı	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
12	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Öğrenciler tema bazlı kelime listesi hazırlar ve analiz eder * Sunum / tartışma * Geri bildirim	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
13	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Öğrenciler tema bazlı kelime listesi hazırlar ve analiz eder * Sunum / tartışma * Geri bildirim	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
14	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	* Tüm konuların tekrarı * Tartışmalar, eksik noktaların ele alınması	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak
15	Verilen ödevleri yapmak ve sonraki haftanın konularını araştırmak	Laboroturvar uygulaması yoktur	sözlü anlatım, soru cevap ve uygulama	Final Sınavı	Ders içeriğiyle ilgili verilen uygulamaları tamamlamak

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Bütünleme	1	1,00
Ev Ödevi	8	8,00
Uygulama / Pratik	7	7,00

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Vize	40,00
Final	60,00

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türk Dili ve Edebiyatı X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10
Ö.Ç. 1										
Ö.Ç. 2										
Ö.Ç. 3										
Ö.Ç. 4										
Ö.Ç. 5										
Ö.Ç. 6										
Ö.Ç. 7										
Ö.Ç. 8										

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Türk Dili ve Edebiyatı alanında yeterli bilgi birikimi ile kuramsal ve uygulamalı bilgilerini alanlarında kullanabilme becerisine sahip olur.
- P.Ç. 2 :** Türk Dili ve Edebiyatı alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak verileri yorumlar ve değerlendirir, güncel teknolojik gelişmelere paralel sorunları tanımlar, analiz eder, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirir.
- P.Ç. 3 :** Türk Dili ve Edebiyatı alanıyla ilgili olay ve olguları kavramsallaştırma becerisine sahip olur; bilimsel yöntem ve tekniklerle inceler.
- P.Ç. 4 :** Disiplinler arası bakış açısı kazanır, çalışmalarını düzgün bir şekilde sözlü ve yazılı olarak ifade edebilir.
- P.Ç. 5 :** Türk Dili ve Edebiyatı alanında saha çalışması, veri toplama, sonuçları analiz etme, arşivleme, metin çözme ve/veya yorumlama becerisi kazanır.
- P.Ç. 6 :** Türk Dili ve Edebiyatı alanı ile ilgili uygulamalarda bireysel ve/veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
- P.Ç. 7 :** Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyinde kullanarak alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.
- P.Ç. 8 :** Yaşam boyu öğrenmenin gerekliliğinin bilincine sahip olur ve mesleki bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirir.
- P.Ç. 9 :** Türk Dili ve Edebiyatı alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
- P.Ç. 10 :** Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranma ve katılma (Kalite kültürünün yerine) ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir.
- Ö.Ç. 1 :** Ortaöğretimden getirilen Türkiye Türkçesinin kelime bilgisiyle ilgili bilgileri akademik bakış açısıyla yeniden değerlendirebilme ve geliştirebilme birikimi kazanmak.
- Ö.Ç. 2 :** Türk Dilinin leksik özelliklerini ana hatlarıyla kavrayarak Türk Dilinin dünya dilleri içindeki yerini, farklılıklarını ve üstünlüklerini görebilmek, onlarla karşılaştırabilme becerisi kazanmak.
- Ö.Ç. 3 :** Türkiye Türkçesi özelinde Türk dilinin kelime yapısını ve kelime yapım yollarını ve kavramak.
- Ö.Ç. 4 :** Türkiye Türkçesinde kelimelerin anlam özelliklerini (gerçek, mecaz, yan, deyim, terim, argo, soyut, somut, genel ve özel anlam) kavramak. Türkiye Türkçesinde kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini (eş anlamlılık, yakın anlamlılık, zıt anlamlılık, eş seslilik, çokanlamlılık, anlam genişlemesi, anlam daralması, anlam iyileşmesi, anlam kötüleşmesi, güzel adlandırma) kavrayarak dil bilgisi birikimini geliştirmek.
- Ö.Ç. 5 :** İsim, zamir, sıfat, zarf, edat, fiil kavramlarını öğrenerek Türkiye Türkçesinde anlama ve yazma becerisini, dil kullanımını geliştirmek.
- Ö.Ç. 6 :** Türkiye Türkçesi Kelime Bilgisi üzerine edindiği bilgileri Türk dilinin diğer lehçelerini öğrenirken kullanma yeteneği kazanmak.
- Ö.Ç. 7 :** Türkçedeki kök-ek yapısını analiz eder.
- Ö.Ç. 8 :** Sözcük türlerini (isim, sıfat, fiil, zarf, edat, bağlaç, ünlem vs) tanımlar ve örneklendirir.